

Artikkelen og innleggene er klippet fra Utdannings nettside:
www.utdanningsnytt.no

(Dessverre er ikke alle innleggene i kronologisk rekkefølge – og jeg har fjernet alle som ikke står med fullt navn. Jeg misliker sterkt anonyme innlegg, slikt bør ikke forekomme i et demokrati!

Jan Nordstrøm)

– Som å skru klokka tilbake

Departementet kaller forslaget om nivådeling av matematikkelever ”som å skru klokka tilbake”.
GRUNNSKOLE | 04.10.2010 | AV: [PAAL M. SVENDSEN](#)

- *Hva mener du?
Si din mening i en mail! debatt@utdanningsnytt.no
eller i kommentarfeltet under teksten.*

Høsten 2009 nedsatte Kunnskapsdepartementet en arbeidsgruppe som skulle lage en utredning om framtidens matematikkfag. Arbeidsgruppen leverte sin rapport 1. juni og presenterte den for Kunnskapsdepartementet før helga.

– **Matematikkgruppen ble satt ned med beskjed om å tenke nytt. Det er jeg glad for at de har gjort. Gruppen kommer med mange gode innspill og anbefalinger om framtidens matematikkfag, sier statssekretær Lisbet Rugtvedt ifølge [kd.dep.no](#).**

Gruppen mener blant annet at man skal kunne dele matematikklasser inn i to nivåer: Et nivå med basiskompetanse i matematikk, og et nivå med mer avansert matematikk for de flinkeste.

– Nivådeling er mer å skru klokka tilbake enn å tenke nytt. Vi skal ha store ambisjoner på vegne av alle elever, sier Lisbet Rugtvedt.

Arbeidsgruppen skulle blant annet foreslå tiltak for å bedre opplæringen i matematikk med tanke på kunnskap, forståelse, relevans og engasjement.

– Opplæringen må bli mer relevant og engasjerende. Vi vil komme tilbake til flere av forslagene i stortingsmeldingen om ungdomstrinnet som kommer til våren, sier Lisbet Rugtvedt.

Utdanningsforbundet mener at å dele opp elevene etter nivå ikke gjør matematikkundervisningen i grunnskolen bedre. Forbundet mener idénotatet fra arbeidsgruppen inneholder flere interessante forslag som det er verdt å diskutere videre, men Utdanningsforbundet støtter ikke hovedanbefalingen i ”Matematikk for alle, ... men alle behøver ikke å kunne alt” om å dele elevene i matematikkfaget i grunnskolen etter nivå.

Forbundet mener ifølge egne nettsider at det var fornuftig av statsråd Kristin Halvorsen å avvise forslaget i NRK Dagsrevyen torsdag 30. september fordi de mener anbefalingen om nivådeling er dårlig egnet til å styrke matematikkundervisningen i grunnskolen.

Leder i Norsk Lektorlag, Gro Elisabeth Paulsen, at hun sier forslaget er ”nytenkende og modig”.

– Undersøkelser som TIMMS og Norsk Matematikkråds forkunnskapstest viser at det er all grunn til å bekymre seg for norske elever matematikkferdigheter. Vi kommer ingen vei uten dristigere nytenkning, og jeg synes arbeidsgruppen kommer med mange friske og modige forslag til tiltak, sier Paulsen ifølge lektorlagets nettsider.

Les mer om rapporten ”Matematikk for alle, ...men alle behøver ikke å kunne alt” [hos Utdanningsdirektoratet her](#)

Innlegg til debatt publisert på Utdannings nettside pr 19.10.10:

Svar

Som mattelærer gjennom flere år i ungdomsskolen, må jeg bare si meg enig i det nye forslaget om nivådeling.

Jeg har sett hvordan flinke elever mistrives mer og mer med lite utfordrende undervisning i matte. Jeg har også opplevd de som strever for å forstå den enkleste geometri.

Vi må være realistiske nok til å innse at elever er forskjellige. Dette er det eneste fornuftige å gjøre.

Marit Johnsen

Svar

Helt klart at nivådeling har noe for seg. Det sitter alt for mange elever rundt om i klasserom og føler på sin egen utilstrekkelighet. Alle elever har forskjellige anlegg for forskjellige ting. Helt enig med mange av innleggene over. For noen vil praktisk og grunnleggende matte være evig nok. De kunne derimot få ekstra utfordringer og mulighet til å hente fram det beste i seg selv i f.eks. språk, idrett eller kunst.

Raimond Hoff

Svar

Nivådeling? Tja - det blir i tilfelle tilrettelagt undervisning. Vi skal prøve å nå alle der dei er i si læring. I ei klasse er det kanskje 5 av 20 som er knallgode. Kva då med dei 5 som er megadårlege? Dei skjønna i mange tilfelle ikkje kva som føregår på tavla.

Sisell Seljestokken

Alle må få en sjanse

Skal matematikken bli mer relevant og engasjerende så må alle få utfordringer på det nivået de befinner seg. Det er stor forskjell i matematikkunnskaper i en klasse og en lærer klarer ikke å engasjere alle når spriket er fra 0 til 6 i en klasse.

Da kjeder de flinkeste seg mens de svake ikke får den hjelpen de trenger.

Nivådeling er ikke å skru klokka tilbake, det er å la alle få en sjanse på sitt nivå.

Jens Stedje Gursli

Folk er ikke like

Som en av de mange som sleit med matte vil jeg bare si: Å få meg opp på nivå med de beste ville vært en utopi. I det øyeblikket jeg fikk lov til å velge bort matten på videregående steg karakterene i alle mine andre fag merkbart.

Grunnen var at jeg da kunne konsentrere meg om ting jeg faktisk hadde anlegg for, og slapp å kaste bort timer hver kveld med frustrerende mattelekser. Vi må snart kunne innse at folk ikke er like, og ingen vil noensinne kunne bli like flinke i alt- med mindre alle blir like ignorante...

Ja til nivådeling!

Are Pedersen

Noe nytt

Dersom vi har for høye ambisjoner på vegne av noen, ender det opp med at alt går dem hus forbi. De får aldri anledning til å fordøye og sette ut i livet den kunnskapen de faktisk kunne mestret.

Jeg har selv det som her kalles basiskompetansegrupper i matte. Flere av elevene forteller at et av hovedproblemerkene de har møtt tidligere, er at når de endelig begynner å forstå noe, så skjer det noe nytt.

Å gi samme opplegg for alle i matte blir som å la alle fotballspillere trene på elitenivå.

Jan Vaaland Johannessen

Avgjørende

Det er etter min mening helt avgjørende å kunne nivå-differensiere matematikkundervisning for å kunne imøtekomme kravet om tilpasset opplæring. Et enkelt faktum som alle bør kunne si seg enig i, er at alle er forskjellige, også barn. Forskjellige barn har forskjellige interesser og talenter, og selvfølgelig bør vi som lærere kunne nivå-dele klassene for å drive en mer effektiv og meningsfylt opplæring.

Andreas Gustavsen

Gjer det noko om ein "skru klokka tilbake" dersom det hjelper ein del av elevflokkjen til betre matematikkforståing? Alle har aldri greitt å lære alt og kjem heller ikkje til å gjere det, same kor "nytenkjande" ein er.

I den tid vi hadde kursplanar i matematikk er eg ikkje i tvil om at mange av elevane lærde og fekk med seg meir matematikk på plan 2 enn om dei hadde slite i veg med plan 3.

Kanskje er det betre å skru klokka litt tilbake av og til både i matematikk og andre fag enn å ri kjepphestane sine meir enn godt er !!!

Ivar Nesbø

Kan ikke begripe hvorfor man er imot nivådeling i matematikk. Har undervist i faget i 33 år og ser klare fordeler i nivådeling på slutten av ungdomstrinnet.

Hos oss på min skole er elevene klart for dette uavhengig av nivå. Faktisk har de svake elevene hatt størst framgang. Vi har færre elever på de lavere nivåene og samarbeider nøye om hvilken progresjon gruppene skal ha.

Å forby dette er pedagogisk fyllekjøring.

Thor Andersen

Det er ikke nødvendig å dele elevene i grupper etter nivå, slik at noen elever får bekreftelse på at de ikke er nok intelligente. Hvis elever kommer i grupper etter læringsstrategier, danner de grupper som er mer homogene og dette gir mulighet til både læreren og elevene å ha mer utbytte av timen.

Denne metoden er allerede gjennomført. Elever fra forskjellig nivåer ønsket denne metoden velkommen.

Soheila Sheshkalani

Svar

Synes tankegangen om nivådeling er viktig og i riktig retning i forhold til differensiering og så går spesialpedagogisk hjelp til noen elever. Elevene har svært ulike forutsetninger for å mestre matematikk. Intellekt er normalfordelt, og vi må ta hensyn til det i undervisningen. Likhetsstankegangen vil ødelegge for mange av elevene. Stå på for ulikhetene, på den måten blir "alle" best!

Marianne Akselsdotter

Svar

Det vil være så typisk norsk skole at vi nå skal få en debatt om nivådeling eller ikke.

Alle skal jo ha et tilpasset tilbud, og da skal en ikke ha vært i skolen så lenge for å skjønne at det er umulig å gi et godt tilbud uten å drive en form for nivådeling. Da blir det opp til den enkelte skole å se på hvilke muligheter som finnes innenfor de rammer man er tildelt.

Hvis man da ser nivådeling som det beste alternativ for nettop å oppnå målet om best mulig tilpasset tilbud til alle, kan det da ikke være noe galt i å foreta en slik nivådeling. Som en selvsagt ting: det må være åpne kanaler mellom nivåene. Man blir ikke "dømt" til et nivå for evig og alltid.

PS! Når skal man sette fokus på lærerressursene vi bruker på de aller yngste elevene? Det er på tide at de som starter sin vandring i begrepene som matematikkfaget innebærer får lærerkrefter som brenner for faget og ikke selv med nød og neppe har kommet seg gjennom lærerutdanningen med bestått i faget.

Sturle Valla

Nivådeling kan muligens ha noen negative effekter, men jeg kan ikke forstå annet enn at de fleste effektene er positive. Ikke minst bør dette gjøres av hensyn til de som trenger litt ekstra støtte, og et roligere tempo. Det er svært ødeleggende for selvtilliten å oppleve at de fleste rundt deg tar nye problemstillinger på en enkel og grei måte, mens du alltid må slite. Å presse alle inn i samme gruppe er en misforstått sosialpolitikk.

Tor SørDAL Bue

Behold systemet slik det er i dag

De som snakker om nivådelt matematikk undervisning, har muligens ikke helt tatt innover seg hvordan både barn og mennesker generelt lærer.

Skulle vi nivådelt matematikk, da skulle vi ha gjort det i alle fag. I de klassene jeg har hatt, har det vært like mange "nivåer" som det er elever. De flinke elevene trenger aldri å kjede seg. Hvis en elev kjeder seg, så er det ingen "flink" elev.

Flinke elever tar gjerne ekstraoppgaver eller tilbyr seg å hjelpe de andre. Det er de late elevene og de svake elevene som kjeder seg- og de vil kjede seg uansett!

Så hold på systemet slik vi har det. Prøv heller å oppmuntre foreldrene til å motivere sine barn til å jobbe når de kan!

Jan Nordstrøm

Gud var ingen demokrat da han delte ut vettet

Alle kan ikke bli toppidretsutøvere, og alle kan ikke lære avansert matematikk.

Det er av en eller annen grunn akseptert at folk med spesielle forutsetninger i idrett kan gå på egne skoler/linjer.

Men folk med andre særbegavelser må finne seg i å holde tritt med alle.

Det ble i sin tid laget en ungdomsskole med kursplaner. Den fungerte ikke. En av grunnene var at foreldrene kunne velge hvilken kursplan barna skulle gå på. De som var faglig svake kunne med andre ord velge en kursplan der de var dømt til å tape. En annen svakhet ved kursplanene var at man regnet med at elever som er flinke i ett fag også er flinke i alle fag. Slik er det ikke.

Så om man skal skreddersy utdanning for elever, må elevene få riktig nivå i alle fag.

En elev som er spesielt flink i matematikk, må få utfordringer i matematikk - men ikke nødvendigvis i andre fag.

Jeg startet med å si at Gud ikke var en demokrat da han delte ut vettet (Jmf Gauskurven). Og denne kjensgjerningen bør vi vel ta hensyn til?

Frode Kolaas

Nivådeling er en hjelp for både elev og lærer

Undervisning er også en sak angår også læreren. For at læreren skal gi best mulig hjelp, så er det enklere å rettlede mer ensartede grupper.

De flinke får bedre hjelp og elever i de andre gruppene får også bedre oppfølging. I enkelte politiske kretser vil en ikke innse at alle elever er og kan bli like dyktige i enkelte fag. Minner om tiden med kursplaner. For mange elever i Norges land var det en fin ordning.

I byene, og spesielt i Oslo, tok jåleriet overhånd. Alle skulle ha høyeste kursplan uten å ha evner til å mestre dette.

Målet må være at elevene får utvikle seg best mulig på grupper med jevnbyrdige grupper.

Gjermund Almaas

God læring

Skru klokken fram. Prøv på noe nytt. Holder vi på med å utvikle individel tilpasset opplæring så må vi tørr å prøve mange veier før å få fler av gode resultater.

Matematikk kan ikke styres av ideologisk tvang, men kan styres av valgfrihet for de som skal lære den.

William Snobl

Svar

Uansett kva ein vel må det vere med utgangspunkt i elevane. Det positive med å ikkje dele i nivå er den sosiale biten. Eg trur mange elever i skolen i dag ikkje får den tilpassinga dei treng, dei er 30 i tallet samtidig....altså kan nivådeling vere meir til nytte enn vi er villige til å tru mange ganger.

Inger Alsaker

Logikk 101

Karakterer i norsk skole er i fritt fall og norske elever kan i mye mindre grad enn før konkurrere på et internasjonalt arbeidsmarked.

Hva er da så negativt med å skru klokken tilbake til noe som har produsert bedre resultater?

Er lærer selv og syns ikke den sittende regjeringen gjør en god nok jobb for ungene. Å stride imot differensiering er 1 av 100 ting jeg kan ramse opp uten å tenke meg som rammer dagens og fremtidens elever.

Eirik Jakobsen

Hvem har sagt at alt som ble gjort før i tiden var dårlig? Endelig kommer forslaget som aldri skulle vært borte fra skolen.

Individuelle krav har bombardert oss, men INGEN legger rammer og fysiske forhold til rette for å gjennomføre en god pedagogikk. Vi som lever i skolestua og er ungenes nærmeste veileder, ser selvfølgelig at nivådeling er best.

Barn som er svake, blir mer satt i "bås" ved hele tiden å bli konfrontert med de "gode". Tapsfølelsen blir stor istedenfor at mestringsfølelsen, som automatisk kommer når de jobber uforstyrret på sitt nivå, får råde herlig og fritt. Det er FEIL når tidligere lærere, professorer, politikere tror mye og lager trender og lager mye støy og forstyrrelser for oss som vil ungene vel og følge deres eget nivå og tempo.

De aller fleste lærere er ungdommelige og tenker ikke nivå-delning som i gamle dager, bare utnytte den kunnskapen som det enkelte barn har i nuet på en best mulig måte.

MESTRINGSFØLELSEN er visst lite verdifull i disse nasjonale prøver og resultatstyring-tiden. Målstyringen tar jo helt av. Forferdelig når alt blir så ensidig og at tall skal styre alt.

Birgitte Bjanger

Nå er jeg skita lei - om jeg kan få si det slik - skita lei! Når byråkrater ber om råd, får det og raskt repliserer at rådene ikke tas på alvor, ja da er det grunn til å spørre om hva hensikten er med det hele oppdraget?

Jeg tenker, at sannelig er det lang avstand mellom byråkratiet og klasserommets virkelighet. Jeg har 6 års lærerhøyskoleutdanning, har 30 års arbeidserfaring som lærer, har vært kontaktlærer på alle trinn i grunnskolen og jeg har alltid hatt høye ambisjoner for jobben. Mye har jeg fått til, og mye får jeg ikke til. Har prøvd litt det siste året å dele klassen inn i nivåer i matematikk jfr. resultatene av Nasjonal prøve og egen vurdering av elevenes faglige ståsted.

Jeg har kommet til at det vil være formålstjenlig for elevene om vi kan få lov til å dele de inn i nivågrupper for perioder av året. Det er et utsagn som sier: "Skal du lede mennesker mot et mål, må du møte de der hvor de er, og ikke der hvor du ønsker at de skal være". Jeg tror bestemt at det er mye å hente på varierte organiseringsmåter i skolen. Elevmaterialet i de fleste klasser i vår enhetsskole har et enormt stort spenn.

Det er en utopi at man kan makte å treffe godt med opplegg for en gruppe på opp til 30 elever i et spenn fra f.eks. elever som har bodd i Norge 2 mnd. og ikke har tilegnet seg norsk språk enda, elever med generelle - og eller- spesielle lærevansker, de midt på treet og for de som har ferdigheter til å "hoppe over stanga på høyeste stillet". Elevene vil ta til seg læring bedre i mere homogene grupper, med en undervisning som er innrettet på deres nivå. Jeg kan ikke trylle og jeg er ikke Gud. Nyttige tiltak jeg tor på er: Tidlig innsats, bl.a. 1 års grunnkurs i norsk for alle innvandrelever (som kommer til Norge uten å kunne norsk, eller ikke har gått i barnehage minst 1 år) - før de flyttes over til en klasse.

2) Organisering i nivågrupper i perioder av året.

Der hvor elevtallet er lavt - på mindre steder- kan gjerne slike nivågrupper være på tvers av to klasses trinn.

Får vi ikke øket organisatoriske muligheter i skolen, kan vi bare slutte å tro at frafallet vil minske! Hilsen en fortsatt engasjert og energisk lærer som har forventninger om at byråkratiet evner å lytte aktivt til de som utfører arbeidet med elevene og kjenner på kroppen hva som må til for å løse oppgavene.

Solfrid Orvik

Differensiering

God argumentasjon å tilbakevisa eit forslag med at det er som å skru klokka tilbake... Mi erfaring er at det er tabu å snakka om organisatorisk differensiering på u-steget i visse politiske miljø, men dei same miljøa ser ut til å ha funne seg til rette med måten me organiserer vidaregåande opplæring på. Ikkje heilt logisk, synest eg. Den nye ungdomsskulen, som departementet visstnok held på å "teikna", bør bli meir lik den vidaregåande skulen. Elevane kan t.d. få høve til å velja hovudretning ut frå interesser og evner. Tilpassa undervisning kan også vera ei undervisning som nettopp tar dei store ulikskapane det er

mellom elevar på alvor. Å løysa dette i store klassar gjennom 10 år er det ikkje mange skular og lærarar som klarar, slik eg ser det. Det må me nå ta på alvor og organisera opplæringa slik at me får endå meir læring som resultat.

Åge Vårdal

Svar

Da jeg gikk i ungdomsskolen, var det et valgfag som het avansert matematikk. Der kunne elever med særskilt interesse for matematikk få sårt tiltrengt utfordring. Men, akk! Så fryktelig kjedelig de vanlige matematikktimene blei! Siste året på ungdomsskolen fikk jeg en lærer som lånte meg matteboka fra gymnaset. Hurra! Poenget er at JA det går an å gjøre matematikken mer praktisk og bruksorientert - det må faktisk til hele veien, men av hensyn til de fremtidige ingeniører bør man også legge opp til at de med anlegg for matematikk får nå sitt optimale nivå. Det gjør de ikke når "det er lettest å undervise alle i det samme samtidig" som læreren til mitt barn sa da hun gikk i 2. klasse.

Å ta hensyn til at barn er som oss voksne - ulike - er den beste måten å heve ALLE på.

Sidsel Anita E Itland

Nivådeling, en form for tilpasset opplæring

Nivådeling i matematikk er en god måte å møte elevene på deres nivå. Det er lite motiverende å jobbe med avansert matematikk hvis man sliter med basiskunnskap. I dagens skole er det helt nødvendig å nivådele for å gi elevene en mestringsfølelse, da store elevgrupper ikke gir mulighet til å engasjere alle på den måten vi lærere ønsker.

Toril Irene Olsen

Svar

Nivådeling kan være en god metode, men på to betingelser: at de beste lærerne tar seg av elevene med lavest kompetanse og at det blir mulig å flytte mellom nivåene i løpet av et skoleår. Og så klart vi skal ha høye ambisjoner på vegne av alle elever - det er undervisningen som skal tilpasses evner og interesser!!!

Eva Støren

Svar

Har vært med på nivådeling tidligere. Vel, vi delte etter interesse - med glidende overganger. Det funka godt, vi kunne gi oss tid til de som trengte mer, samtidig som de som trengte større utfordringer fikk det. Og elevene trengte ikke å "blottstille seg" for noen. Og vi delte ei stund i norsk og engelsk også. Elever som ønska å endre gruppe kunne gjøre det. Og det var ikke de samme som gikk igjen i gruppene.

Ellinor Løkås

Svar

Nivådeling er å skru klokka tilbake nokre hakk og om me bryr oss om elevane og ønskjer å gi dei mest mogeleg utbytte av skulegangen så er det eit heilt nødvendig grep. Vår plikt er å legge forholda til rette for maksimalt læringsutbytte for elevane.

Embrik Kaslegard

Svar

Det føles, synes og rasjonaliseres mye rundt nivådeling, men jeg savner mer empiri. Det er vel å bra med argumenter, men vi stiller med klare begrensninger når vi forsøker å forutse effektene av endringer i et såpass komplisert system som det er snakk om her.

For å produsere et overbevisende argument, slik jeg ser det, er det et behov for å presentere solid statistisk gyldig empiri fra steder som har forsøkt en slik ordning med en analyse i forhold til overførbarheten av slike data til Norske forhold. Uten statistisk gyldige data, solid analyse av data og en praktisk utredning i forhold til skolen i Norge blir det hele kun politikk og synsing.

Morten Holm Slettebø

Svar

Jeg er født og oppvokst i England, og er vant til nivådifferensiering i alle fag. I dag jobber jeg som lærer i videregående skole, og skulle ønske at Norge hadde samme system. Lærere er pålagt å tilrettelegge for alle elever, noe som innebærer mye arbeid, spesielt når kunnskapsnivået i en klasse er så forskjellig. Eleven som trenger mest hjelp er som regel klar over at de er dårlige i et fag, og mestringsfølelsen hadde derfor blitt større om de hadde fått lov til å gå i en klasse hvor nivået på elevene var nogenlunde likt. Sterke elever får ofte ikke den oppfølgingen (utfordringer) de trenger fordi læreren bruker mye tid på de svake. Med nivådifferensiering hadde både lærere og elever fått en bedre(lettere) hverdag.

Trudy Batchelor

Ja takk, begge deler!

Jeg sier: "Ja takk, begge deler! Det må være lov å ha to tanker i hodet samtidig. Vitsen med matematikk er å løse problemer! Men for å løse problemer, trenger man visse regneferdigheter. Elevene trenger å arbeide med tabellkompetansen sin der hvor de faktisk befinner seg. Denne kompetansen kan gjøres ut i fra nivå.

Når det gjelder å arbeide med problemløsningsoppgaver, er det bra at alle elevene deltar sammen. Spørsmålet er hvordan man arbeider og med hva.

Jeg skreddersyr øving på tabellkompetansen til den enkelte elev på samme måte som vi skreddersyr øving på leseferdighet.

Når det problemløsning, arbeider vi etter prinsippene i de "fem grunnleggende ferdighetene" og i "veiledningen i matematikk" som eksemplifiserer delkompetansene til Mogens Niss. Den kompetansen som utgjør grunnlaget for all problemløsning er "representasjonskompetansen".

Når elevene er sikre her, kan vi arbeide med løsningsstrategier. Elevene arbeider alene, i par og i grupper. Tilslutt får gruppene presentere sine løsninger for hele klassen. Løsningene er forskjellige og gir verdifulle tips og idèer til de andre elevene.

Denne måten å arbeide på gir elevene kompetanseløft og mestringsglede.

Ps. Når elevene står fast i primitive tellestrategier og ikke skjønner noe av matematikken, er det som oftest et resultat av en dårlig opplæring.

Matematikkfaget må kvalitetsikres på samme måte som svømmeopplæringen. Kan du ikke svømme, får du ikke ha svømmeundervisning. Kan du ikke drive en god matematikkundervisning, det er ikke nok å være god i matematikk, bør du få slippe å påføre elevene matematikkvansker.

Kai Bråthen

Svar

Nei til nivådifferensiering i matte er som å si nei til tilpasset opplæring etter mitt syn. En lærer som har 30 elever kommer til å jobbe seg ihel på veldig kort tid dersom han skal tilpasse opplegg til alle sammen, og han får garantert ikke til å hjelpe alle som rekker opp hånda i løpet av timen. Dersom de fleste er på omtrent det samme nivået vil man treffe langt flere med gjennomgangen på tavla, noe som kanskje vil bidra til at læreren faktisk rekker over de aller fleste som har spørsmål etterpå.

Jeg regner med hovedargumentet mot nivådeling er stigmatisering av elever, men jeg mener man må flytte fokus litt over på mestringsfølelsen. Hva har eleven best av; å mislykkes med for vanskelig matte eller å lykkes med litt lettere matte? Hvilken av disse to alternativene vil være med å løfte frem denne eleven mest? I mine øyne er det ingen tvil, delvis på bakgrunn av samtaler med elever om akkurat dette.

Jeg har nettopp hatt elevsamtaler med mine elever (10. trinn), og på vår skole kjørte vi en liten testperiode på et par uker der vi delte de parallelllagte mattetimene inn i grupper etter nivå. Jeg spurte de fleste om hva de syntes om dette, og da var de entydig positive. Dette gjaldt både de som var på den "flinkeste" gruppa og de som var på de andre gruppene. De som er gode i matte følte at de fikk jobba skikkelig godt med utfordrende matte, mens de som var på en annen gruppe følte de fikk gjennomgått ting litt mer nøye og fikk med seg mer.

Tor Erik Lossius

Svar

Her snakker man om noen som tydeligvis ikke aner hva virkeligheten tilsier...! Nivådeling er noe man bedriver hele tiden ute i skolen, helt i tråd med diverse og mange læreplaner som er utviklet av forskjellige regjeringer, helt uten å ha rådspurt de kompetente aktørene. De som opplever virkeligheten i skolen.

Enten man kaller nivådelingen individuell tilpasset opplæring eller tilpasset opplæring er det noe man gjør hele tiden i skolen, og som er et helt nødvendig arbeide!

Som matematikklærer hadde jeg selv ønsket å skru tiden tilbake, dersom man kan kalle det det. Eller være i "takt med tiden", drive tilpasset opplæring. Med de knappe ressursene av

faglig kvalifisert personale, og med knapp økonomi, er mitt ønske at man kan nivådele med a,b og c nivå. Der man har mulighet til å avansere ettersom faglærerne mener så. Ikke ettersom foreldre mener så.

Nivådeling er ikke å skru tiden tilbake, tvert imot!

Jørn Mathiesen

Svar

Som det har blitt påpekt, kan ikke alle være gode i matematikk, og det er virkelig de mørkerødes våte drøm at alle skal være på samme (middelmådige) nivå. Hva med de flinke da? Selvsagt trenger de tilpasset undervisning. Nylig prøvde jeg å ha ei "flinkisgruppe" i to klasser - tok ut fire flinke elever i hver klasse. De rapporterte stor glede over dette og sa at de hadde aldri hatt en så kjekk matematikktime noensinne! Hvorfor? Fordi de fikk bryne seg på et nivå de faktisk er på, og de fikk direkte oppfølging i ei mindre gruppe. Slik oppfølging er umulig i et klasserom med 26-27 elever. Man får simpelthen ikke tid til å følge opp kasesene i hver ende av skalaen.

Selvsagt har nivå differensiering noe for seg! Noe annet er bare tøv.

Å ha tre nivågrupper ville være ideelt. Dersom man i tillegg operer med et opp- og nedrykkssystem vil det i tillegg være en motivasjon for å stå på for å rykke opp og jobbe hardt for ikke å rykke ned.

Videre er det, som tidligere påpekt av andre, at noen bare ikke har anlegg for matematikk. Kan ikke de få være i ei gruppe for seg selv, der de sørger for at de har et minimumsnivå av matematikkunnskaper slik at de heller kan bruke mer tid på de fagene de faktisk er gode på? Så kunne de brukt mindre tid på å gjøre et - for dem - hav av meningsløse matematikkoppgaver i lekse. Og resultatene? De vil garantert forbedres!

Kjell Haavard Høie

Inni er vi like, men det er utenpå!

Kunnskapsdepartementet avviser blankt at nivådeling er en vei å gå for å styrke matematikkopplæringen. Ideen blir avvist uten en faglig begrunnelse, men snarere med trussel om at vi blir satt tilbake i tid. Det er vel ikke så rart at denne reaksjonen kommer, for nivådeling er jo ikke en god tankegang for Arbeiderpartiet.

Jeg ser at forbundet mitt også avviser tankegangen om nivådeling og heier på Kristin Halvorsen i denne forbindelse. Dette blir også gjort uten noen form for faglig begrunnelse. Det er vel heller ikke så rart. Jeg har for lenge siden registrert at forbundet mitt er mer engasjert i politikk enn i utdanning.

Det er ikke beint frem enkelt å drive tilpasset opplæring i matematikk i 10. klasse, når de svakeste elevene strever med enkel addisjon og de sterkeste synes det er lett med brøk hvor nevneren har forskjellige algebra uttrykk.

Jeg kan forstå at statssekretæren i Kunnskapsdepartementet ikke forstår dette. Hun har vel

ingen forutsetninger til det. Jeg har større problemer med å forstå at folk i mitt eget forbund ikke har nok pedagogisk innsikt til å forstå dette.

Les pedagogiske teorier og ta noen timer i matematikk folkens, så forstår dere at man lærer mest vet å strekke seg mot et realistisk og oppnåelig nivå, ikke lengre og ikke kortere.

Det oppnåelige nivået er, enten vi liker det eller ikke, veldig forskjellig fra elev til elev, og det ville være svært hensiktsmessig for ALLE å dele opp i forskjelling nivåer.

Enhetsskolen er ikke til for at alle skal bli like flinke, men for at alle skal få like muligheter til å lære mest mulig.

Like blir vi uansett ikke!

Arnold Aas

Hvis alle var like, skulle alle kunne det samme

Hvis alle var like, så kunne alle klare den samme arbeidet. Vi vet at mennesker er forskjellige. Noen mestrer det teoretiske og andre er flinkere med det praktiske.

La elevene som trives med matematikk få en bedre fordypning i det, og la de som trives best med praktiske fag få mere av det. Vi trenger folk som er flinke i realfag, men vi trenger også folk som kan snekre, sy, vaske etc.

Vi er forskjellige, og det skal vi akseptere. Jeg tror at elevene blir lykkeligere ved å få en undervisning som passer deres nivå, enn at alle skal gjennom samme kverna!

Lene F. H. Schmedling

Svar

Rent nivådeling hvor kun faglig prestasjon er det som telles, er ikke noe særlig. Men hvis elevene får lov til å bestemme, i samråd med læreren og foresatte, hvilke nivå de skal velge tror jeg systemet kan fungere. Vokste opp selv med denne metode i USA, og erfaringer derfra er generelt positivt. Å tilpasse undervisningen for hver enkelt elev er veldig vanskelig, spesielt for de som har nærmere 30 elever i klassen. Ved å dele elevene etter nivå og motivasjon for faget, blir spredningen mindre innenfor hver klasse mindre. Dermed blir også jobben til å tilpasse for hver enkelt mindre, noe som gir læreren mer tid og jeg tror fører til økt kvalitet i tilpassningen.

Jeg mener nivå og interessedeling er noe som egner seg spesielt til ungdomsskolen hvor spredning mellom de svakeste og de sterkeste blir enda større.

Hannah Haugen

Nivådeling i matematikk

Vi vurderer etter mattetester i vg1 TIP å nivådele elevene. Dette er ikke bra.

Vi som lærere må møte elevene der de er. Dette er et kjent pedagogisk prinsipp. I nedskjæringstider i fylkeskommunen vil det ikke være rom for å øke lærertettheten, snarere så foreslår Telemark fylkeskommune å slå sammen til større elevgrupper i fellesfagene. Derfor våre egne prioriteringer rundt dette.

Det vil være lettere pedagogisk sett å ha en enhetlig gruppe å forholde seg til. Det melder seg andre utfordringer med en slik organisering. Medlæringseffekten er også et viktig verktøy i en undervisningsgruppe der nivåene er forskjellig. Vi imøteser sentrale føringer for antall elever i undervisningsgruppe. Med minoritets språklige elever og elever med særskiltsøknad og tilretteleggingsbehov i undervisningsgruppa blir det mange utfordringer for lærern.

Svein Andresen

Nivådeling fører til stagnasjon - erfaringer fra Sverige

Erfaringer fra Sverige

Lena Fejan Ljunghill og Sten Svensson skrev i 2006 en bok om skolepolitikken i Sverige som over en tiårs-periode hadde ført til en kraftig svekkelse av kvaliteten i den svenske skolen. Mange av de tiltakene som ble iverksatt i Sverige og som ledet til denne nivåsenkningen er til forveksling lik de tiltak som foreslås implementert i den norske skolen gjennom Kunnskapsløftet. Interesserte lesere kan skaffe seg boka via det svenske lærerforbundet: "Motbok, om det ideologiske sviket mot skolen".

Sammendrag.

Den sammenholdte grunnskolen som Sverige hadde fram til og med 1980-tallet var kanskje verdens beste skole. Den lå i den absolutte verdenstoppen i internasjonale, sammenliknende undersøkelser. Etter beslutningen om frie skolevalg som ble tatt av den sosialdemokratiske regjeringa i 1991 og beslutningen om satsningen på frittstående skoler som ble tatt av den borgerlige regjeringa noen år senere, har resultatene sunket. Det frie skolevalget innebar en prinsipiell omlegging av skolepolitikken - bort fra en skole for alle til en utvalgsskole. Det er konsekvensene av denne politikken som viser seg i form av økende forskjeller og fallende elevresultat. I de internasjonale, sammenliknende undersøkelser har Sverige falt fra topplasseringer til et middels nivå.

Historikk.

Det begynte med den så kalte kunnskapsrørelsen som dukket opp på slutten av 1970-tallet. Den fikk forbløffende stor spalteplass på de store avisenes debatt- og kultursider og vant lettkjøpte poeng på sine slagord om krisen i skolen og sitt slagord om allmenn kunnskapssenkning i skolen. Kunnskapsrørelsen kalte alle forsøk på å virkeliggjøre læreplanens mål om en skole for alle, uten tidlig utslag eller sortering av elevene, for diffus tåkeprat. I virkeligheten underkjente kunnskapsrørelsen alle de store reformpedagogenes ideer om aktivitetspedagogikk, undersøkende arbeidsmåter, emneovergrepene, temastudier, prosjektarbeid, elevinnflytelse og sosial fostring som en veg til verdifull og anvendbar kunnskap for livet, ikke bare for skolen.

Man sa ja til karakterer som en effektiv veg til kunnskapskontroll, man ville ha faste regler og en viss standard i spørsmål om stil og omgangsformer. Dessuten argumenterte kunnskapsrørelsen for nødvendig differensiering av elevene.

Skolen i media

Kunnskapsrørelsens representanter organiserte seg i "Foreningen for kunnskap i skolen". Kunnskapsrørelsen ga også ut et tidsskrift som ble døpt "Eplet". Der kunne man lese de mest horrible påstander om tilstanden i skolen. I epleheftet ble det rettet harde angrep mot sammenholdte klasser og det ble skrevet om en forvirret likhetsideologi i skolen.

Oppsummert kan en si at kunnskapsrørelsen tegnet et bilde av den svenske skolen i total krise. Elevenes kunnskaper var katastrofalt dårlige og store grupper av elever gikk ut av grunnskolen uten å kunne lese. Det rådet ingen arbeidsro i skolen og mobbingen var av enorme proporsjoner. Dette var også et bilde som ble skapt i media og nådde fram til opinionen.

Men når foreldrene og opinionen ble spurt om deres bilde av skolen, så svarte de aller fleste at den skolen der deres egne barn var elever var svært bra. Men, sa de, det er store problem på andre skoler. Den skolen opinionen hadde kjennskap til var bra, jo lengre bort skolen var i avstand desto dårligere var den.

Regjeringens budskap.

Regjeringens budskap var at nu skulle Europas beste skole skapes. Det var egentlig et merkelig budskap ettersom Sverige, som vi allerede har sett, lå på topp i nesten alle internasjonale undersøkelser. Sverige fikk verdens mest liberale regelverk og det mest sjenerøse bidragssystemet for frittstående skoler. Ideologien som var den rådende var at det er umulig å høyne kvaliteten på undervisningen om ikke skolen får lov til å dele inn elevene etter deres kunnskaper. Nivågruppering ble en bærende del av skolepolitikken.

Det ble gjort til tross for at all erfaring viser at jo tidligere en grupperer elevene etter deres kunnskaper, desto skadeligere er det. Det er ille for de svake samtidig som at det er nesten like ille for de elevene som har gode forutsetninger. De land som tidlig velger ut de flinkeste elevene framviser dårligere resultat enn de land som har et sammenholdt skolesystem. Her er Finland det tydeligste eksemplet. Kunnskap får man i en sosial sammenheng og det gjelder i særlig stor utstrekning for barn. Elevene lærer sammen med sine kamerater og det kan være ødeleggende å skille ut elever etter deres faglige kunnskaper.

Et tidlig valgssystem eller nivågruppering hindrer effektivt de som modner senere fra å kunne fortsette å studere. De blir sittende fast for livet. Men den kanskje aller viktigste innvendingen er at en ordning med nivågruppering går ut fra at det er eleven som er problemet. Eleven har for dårlige kunnskaper eller forutsetninger og skal plasseres i en annen gruppe. Det gir ingen drivkraft til å utvikle skolens arbeidsformer og metodikk. Nivågruppering leder derfor til pedagogisk stagnasjon.

Debatt om skolen

Forfatterne mener det trengs en kritisk debatt om skolen. Kritik er nødvendig for refleksjon og fornyelse. Men hvis den skal bli meningsfull må konklusjoner om utdanningspolitikken trekkes på bakgrunn av fakta, kvalifiserte analyser og den moderne forskningen om læring. Da skulle bildet av skolen bli mer nyansert, positivt og spennende. Da skulle vi fått en annen skoledebatt enn den vi har hatt. En skoledebatt som leder skoleutviklingen framover.

En norsk røst

I boka "På vei mot kunnskapsløftet"(2007) skriver Peder Haug:" Mykje av den retninga

Kunnskapsløftet har fått, ligg svært nær opp til dei ordningane som har vore rådande i svensk skule sidan tidleg på 1990-talet. Opplysningar som Skoleverket i Sverige har lagt fram, tyder på at det har gått om lag ti år med nedgang i utdanningskvaliteten som eit resultat av dei samla reformene som vart innførte tidleg på 1990-talet". Det Sverige gjorde liknar mykje på det vi no skal innføre i Norge, 10 -15 år seinare.

Mitt spørsmål blir derfor, kan vi lære av skoleutviklingen i Sverige - før det er for sent?

Rolf Kr Solvoll

Nivådeling er et blindspor

Svarene som ligger ute på nettet er alle for nivådeling slik jeg tolker dem. Dette overrasker meg og ser nesten ut som en kampanje.

Personlig er jeg totalt i mot nivådeling av flere grunner,- og da snakker jeg om barneskole og ungdomstrinn. Årsak 1 er at elevene utvikler seg forskjellig. Det finnes elever som "plutselig" hevder seg i faget. Forståelsen og interessen for faget vekkes av på grunn av modenhet, motivasjon e.l..

Nivådeling betyr også at elevgruppene skilles. Dette vil føre til båssetting av elever, - og hvorfor skal dette bare gjelde matematikk? Hva med ressursbruken?

Utdanningsforbundet gjør klokt i å gå mot forslaget. Det er mange grunner til å få en bedre og mer interessant matematikkundervisning for alle grunnskoleelevene, -nivådeling er et blindspor.

Tryggve Enoksen

Svar

Tilpasset opplæring er etter min oppfatning en utopi. Klasser på 30 elever og liten grad av lærertetthet understreker dette.

Mestring er det sentrale, og jeg er overbevist om at elever i homogene grupper føler større trygghet enn i blandede grupper.

I ordinære klasser er den tilpassede opplæringen praktisk talt umulig å gjennomføre optimalt, og stigmatiseringen føles klart sterkere for den enkelte elev. Dessuten Ved Drammen v.g.skole er det opprettet en egen forskerlinje, en egen linje under studiespesialisering kalt 'Innspiro' samt spesialiteter innen toppidrett. Dette innebærer kort og godt homogene elevgrupper. Elevene har gode resultater, har de samme interessene, lærerne har engasjement. M.a.o. Sjansen for å lykkes er god gjennom optimale læringsforhold.

Jeg ser på disse studieretningene som de aller beste , og de er satt i gang og godkjent på systemnivå. Dette innebærer ikke å skru klokka tilbake, men å stikke fingeren i jorda og erkjenne realiteter. Preik om større lærertetthet og gruppestørrelser fra ministre og statssekretærer har gått ut på dato.

Kjell Aksel Sørlien

I have a dream:

Hei

Nå synes jeg det er på tide å få bort den tanken om at nivådeling er stigmatiserende osv..alle i en klasse vet til enhver tid hvor alle står faglig og sosialt uansett. Det er helt avgjørende å kunne dele opp klasser i grupper for å gi den undervisningen som de ulike elevene trenger. Med det spriket det kan være i ulike klasser idag så er det gjennomsnittseleven som får den beste undervisning...hva med de mindre flinke og de veldig gode....Nei få delt elevene inn i ulike nivåer slik at hver enkelt kan få akkurat den undervisningen de trenger! Dette tjener alle på...

Stig Johansen

Skru tiden tilbake? Det er heller SV og Utdanningsforbundet som snur ting totalt på hodet - og demonstrerer en katastrofal mangel på kunnskap både om matematikk som skolefag og den metodikken som hører med.

Etter at nivådeling forsvant fra norsk skole på midten av 70-tallet, har nivået rast ned kontinuerlig helt frem til i dag. Dette kommer også tydelig frem av Norsk Matematikkråds undersøkelser (1982-2007) på nyankomne høgskolestudenter. Disse ble testet på grunnskolematematikk. I 1982 var riktig svarprosent på størrelsesorden 85, mens den i 2007 var kommet langt ned på 30-tallet. Kvinnelige lærerstudenter var tidvis nede på 20-tallet. I mer enn 30 år har vi måttet slite med et system som mer enn noe bidro til å ødelegge for matematikk som skolefag i Norge. Like lenge har venstresiden skrytt av tilstedeværelsen av "tilpasset opplæring" - uten nivådeling - noe som ikke er mulig å få til overhode. Et rent skolepolitisk selvbedrag.

"Vi skal ha store ambisjoner på vegne av alle(!) elever", sier Lisbet Rugtvedt. Den eneste måten å innfri ambisjonene på, er å fjerne SV fra kontorene på Kunnskapsdep. Snart alle utenom SV har fått med seg at alle(!) elevene først kommer nærmere tilpasset opplæring når de deles etter evner og interesse, og nivådeling i større grad knyttes til klasseundervisning. I dag oppnår nesten ingen tilfredsstillende læringsutbytte. Sannheten er at med nåværende ordning med en babels forvirring med flinke og svake elever som hele tiden går i beina på hverandre, er det få eller ingen som har noen som helst mulighet til å få noen form for tilpasset opplæring.

Temaet blir omfattende belyst i min nye bok "Keiserens loslitte klær" med undertittel "Sannheten om enhetsskolen" som kommer ut på Kolofon forlag om få uker. Jeg vil sterkt anbefale at både L. Rugtvedt og K. Halvorsen leser boken.

Birger Paulsen, pensjonert lærer i realfag.

Svar

Å "skru klokka tilbake" kan være positivt og negativt. Når det gjelder ungdomsskolen med mange muligheter til praktiske og estetiske valgfag, så var det en bra skole og positivt. Når det gjelder ungdomsskolen med nivådelte kursplaner, så var det en skole med mange svakheter og veldig negativt.

Selvsagt skal vi nivåundervise matematikkundervisningen og andre fag! Men innenfor sammenholdte klasser. Der kan vi gjennomføre tilpasset undervisning. Norsk enhetsskole har

aldri betydd at alle skal ha samme undervisning på et middels nivå. At enkelte lærere fremdeles underviser hele klasser slik, er tragisk.

Tilpasset undervisning innebærer undervisning i grupper innenfor samme klasse, samtidig som resten av klassen arbeider med sine tilpassede oppgaver. Deretter underviser man neste gruppe. Det vil si tilpasset undervisning i små, fleksible grupper. Dette er fullt mulig å gjennomføre selv med en lærer og 30 elever. Det handler om å trene på motivasjon, ansvarstaking og vurdering.

Jeg har hatt fulle klasser i matematikk på ungdomstrinnet. Jeg har hatt elever som har arbeidet med videregående oppgaver samtidig som andre arbeider på 5. klasse nivå. Og klart å motivere og undervise alle sammen. Elevene har respektert hverandres forskjellighet, hjulpet og motivert hverandre og det har vært arbeidsro i timene. Det er snakk om å organisere klasserommet og trene elevene slik at man kan gjennomføre tilpasset undervisning.

Jeg har også hatt kurs om dette. Da har jeg enkelte ganger opplevd enkelte realister sitte å lese avisa under kurset. De fleste har gitt positive tilbakemeldinger på kursene. Derfor tolker jeg nevnte reaksjon som manglende interesse for å lære om tilpasset undervisning. Det er enklere å "skru klokka tilbake" å få fast nivådeling.

Trygve Wasa

Svar

Jeg har skrevet et innlegg og lest alle de andre innleggene med stor interesse. Dette dreier seg ikke om matematikkundervisningen spesielt, men om skolen generelt. Noen gir A og SV skylden for at norsk skole ikke er i toppform!

Kanskje man skulle se litt utenfor skolen og se hva som foregår der. Jeg sier at når det norske folk bruker tid på å studere kroppsøving på diverse reality-serier, ja, da må man forvente at det blir dårlig med motivasjon for skolegang - og det kan bli særlig synlig i matematikktimene.

Jeg er meget glad i matematikk, men jeg tror mange overvurderer betydningen av dette faget. Vi må tenke helhet og da er det viktig at alle føler at de er med. Jeg kunne godt tenke meg å bli kvitt "de dumme", men slik er nå engang virkeligheten. Evner er ikke demokratisk fordelt - det bør imidlertid menneskeverdet være. Det går fint an å ha elever med stor spredning i tankegavene i samme klasse, men det bør være åpenhet om at ikke alle har like lett for alt. Jeg har alltid trodd at de beste fjellklatrerne også får de andre med seg! Nivådeling av fagene ville etter mine analyser svekket norsk skole!

Jan Nordstrøm

Svar

Det er trist å lese om politikere som søker råd, men som av politiske årsaker velger å overse dem.

Stig Vaagan

Svar

Noen er mer praktisk anlagt, andre vil gjerne ha teoretiske utfordringer. Enhetsskolen gjør at man må legge seg på et mellomstykke i undervisningen, de flinke kjeder seg, de praktisk anlagte har falt av for lenge siden, og meningsløsheten gjør at de bråker og forstyrrer. De i midten, får ikke helt konsetnert seg, på grunn av uro og at oppmerksomheten rettes mer mot dem som "våger" å utfordre læreren. All undervisning lider av dette.

La elevene gjøre tester, som avgjør hvilket nivå de vil motta undervisning på, slik at den blir tilrettelagt nivået eleven er på. Gi klare retningslinjer for hva som kreves for å komme på de forskjellige nivåene, slik at hjemmet kan forberede elevene til testene, hvis de har interesse for det. Slik får man med foreldrene i opplæringen.

Slik blir undervisningen målorientert, og man får motiverte elever, lærere, og ikke minst foreldre.

Man tar tester f.eks. fire ganger i året, slik at man kan klatre i nivå i løpet av året.

Viktig med konkrete detaljer på hvilken kunnskap som skal mestres for å komme på de enkelte nivåene.

Samme i norsk og engelsk. Ellers storklasser.

Mari B. Haugen.

Det må ikke bli så mye "nytenking" at vi vraker det som var bra før. Gruppedeling kan være både nyttig, motiverende og effektivt, men bare i perioder. Viktig at elevene alltid har noe og strekke seg etter, og det er mye lettere å undervise i mer "homogene" grupper. Elevene føler seg også mer "hjemme" der blant "likesinnede". Viktig også at hjelp/støtte blir satt inn så tidlig som mulig. Look to Finland!

Øyvind Byre

"Opplæringen må bli mer relevant og engasjerende"?? Er det virkelig her problemet ligger? Norske skoler har de siste ti årene gjort mye for å gjøre matematikkfaget mer praksisrelatert og "relevant", men hva har resultatet vært? Etter min erfaring; flere og flere elever som drastisk har senket sin matematikkforståelse av den enkle grunn at den "praktiske" matematikkundervisningen ikke er mulig å samsvare med matematikkundervisningen på videregående. Å få nivådeling inn på skolen er et stort skritt i riktig retning for målet om tilpasset undervisning, istedenfor prate løst om "relevant og engasjerende matematikkundervisning"!

Lars Furuheim

Svar

Læring skjer best i en trygg setting! Mange voksne har fra til annen opplevd situasjoner der en føler at egen kompetanse er dårligere enn de andres. Mange forholder seg til denne situasjonen ved å holde seg i bakgrunnen, ikke ta initiativ og stort sett holde munnen lukket.

Da unngår en å vise sin tilkortkommenhet, og mister ikke ansikt. Mon tro om ikke mange barn og unge har samme reaksjonsmønster?

Hilde B. Johnsen

For å få litt innsyn i hva lærerne selv mente, oppsøkte jeg min gamle ungdomsskole i Askim vel 20 år etter at jeg gikk ut. Ett av spørsmålene var nettopp nivådeling, og svaret var unisont: Ja til nivådeling, men med samme eksamen. Hvis en da tenker seg tenker seg eksamensoppgavene oppdelt, vil de fleste klare noe, og noen få klare alt.

Harald Westby

Svar

Jeg reagerer på Rugtvedts formulering om at vi må ha store ambisjoner på vegne av alle elever, og hennes konklusjon at det oppnås best uten nivådeling. Selvsagt har vi ambisjoner på elevenes vegne, det er derfor vi vil møte dem der de faktisk befinner seg og tilrettelegge for at hver kan nå så langt det er mulig.

Kravene til hva de skal kunne til slutt endrer seg jo ikke, det er bare veien vi går for å komme dit. Differensieringsproblematikken er en vanskelig nøtt og har alltid vært det, men lærere har stor erfaring å finne gode pedagogisk funderte løsninger som fungerer og de bør lyttes til.

Maj-Britt Holljen-Thon

Nivådelingen anno 1965

Jeg gikk selv i ungdomsskolen i 1965-68 i Trondheim og da vi begynte på ungdomsskolen skulle vi velge nivå 'kursplan 1, 2 eller 3' i norsk, engelsk, matematikk og tysk. Høyeste kursplan var 3 (norsk, engelsk og matematikk) og 2 var høyest i tysk. Den høyeste kursplanen måtte velges dersom vi ønsket å gå videre på gymnasen. Jeg var en middels flink skoleelev og valgte kursplan 3 i hovedfagene og startet etter eget ønske på kursplan 1 i tysk, fordi jeg trodde at tysk var vanskelig.

Etter en time med tysk på kursplan 1 og en kort prøve flyttet jeg over til kursplan 2 i tysk. Tilbudet på kursplan 1 i tysk var ikke til å lære noe av og vi fikk en umotivert lærer som skulle undervise oss "dumminger". Det var ikke noe for meg!

Venninna mi valgte kursplan 1 i alle fag og det ble skjellsettende for henne - hun ble dummere og dummere og motivasjonen for skole forsvant helt, slik vi vurderte det den gangen. Hun har pr i dag ingen utdanning og har arbeidet med vasking av skoler i hele sitt yrkesaktive liv etter dette. Det er vel og bra, men at all selvtillit ble borte for alltid, var en forferdelig bivirkning.

Hvis det nye forslaget med et system med nivådeling skal innføres igjen håper jeg det ikke fører til en slik stigmatisering slik vi opplevde det, der de som av ulike grunner velger laveste nivå mister all tro på seg selv og sine egne evner og ender opp som tapere i både egne og andres øyne.

Har flere opplevd slike stigmatiseringer etter forsøkene på 60-tallet? Uansett ble disse håpløse forsøkene avsluttet og vi fikk konsentrasjon om sammenholdte klasser og det ble 'meget bedre' for alle elever:)

Randi Moxnes Karlsen

Ikke nivådeling, men todeling av matematikkfaget.

Elevene har ulike muligheter og ulik lyst til å lære matematikk. Det har så mange årsaker og det vet alle.

Alle vet innerst inne at faget er en nærmest umulig konstruksjon.

Dersom vi nå deler matematikkfaget i to og tilbyr;

1) Grunnleggende matematikk som er tilpasset behovet som gjelder i de aller fleste yrker og allminnelige livssituasjoner.

2) Grunnleggende matematikk med påbygning, tilpasset utdanninger og yrker hvor matematikk er kjernefag.

Begge fagene skal selvfølgelig ha progresjon fra enkel til avansert for å gi utfordringer til elevene. De elevene som ser for seg at matematikkbasert yrkesutdanning ikke er noe for dem velger matematikk 1, og de elevene som tar sikte på å forberede seg til matematikkbasert yrkesutdanning, velger matematikk 2.

Valget må gjøres i et samarbeid mellom elev, hjem og faglærer. Dette vil gjøre det mulig å gi realistisk matematikkundervisning til elevene.

Dersom eleven senere ombestemmer seg, så kan man enkelt lage muligheter for å hente inn de emner som ble valgt bort.

Matematikknederlag er den viktigste årsaken til at elever opplever at de er mislykket, og de føler at de kommer til kort både som elever og som mennesker. Mange elever gir opp, og de faller ut av mer eller mindre all læring, fordi det å være "flink" i matematikk er hauset så opp at det å ikke klare merkelig og uforståelig matematikk, er jevngodt med å være generelt mislykket. Slik oppleves det av elevene.

Jeg foreslår at til våren må alle stortingsrepresentanter gå opp til matematikkeksamen for grunnskolen, så får de kjenne på kroppen hvilke krav de stiller til tiendeklassingene. Så kan alle representantene få sine eksamenskarakterer stilt ut til allmenn beskuelse og debatt i aviser og medier etterpå. Slik de mener at det er riktig for elevene i grunnskolen.

Kenn T. Kroknes

Nivådeling

Jeg har lenge vært av den mening at nivådeling i faget bør skje allerede i småskolen. Men det har vært like ille å si dette inntil nå som det er å banne i kirka. Men som mamma og lærer i faget har jeg fortvilt mange ganger over at skolen ikke gir også de flinke elevene tilpasset undervisning.

Klart det blir kjedelig for disse å skulle regne lite utfordrende oppgaver time etter time, uten å bli utfordret på nye ting som kanskje ligger i neste års pensum. Er det kanhende læreren selv som ikke orker å tenke slik planlegging og tilrettelegging som nok er arbeidskrevende? Eller er denne enhetstanken en hellig ku i skolepolitikken, at den overkjøre tilpasset opplæring?

For hittil har skolen bare tatt hensyn til de svakeste og latt de flinke seile sin egen sjø. Også de sterke har like mye rett til tilpasset oppkæring!! Tenk deg hvor mye lenger enkelte kan strekke seg om de fikk jobbe i en mer homogen gruppe der alle følte seg på samme nivå og ble drivende motivert av hverandre og lærer til å elske matematikk.

For landet TRENGER sårt realfaglige studenter. Jeg gikk selv på ungdomsskolen da nivådelingen var utprøvd på 70-tallet, og det var fantadstisk å slippe å høre medelever si at matematikk var kjedelig, noe jeg ofte høret uttalt idag. Så ta tilbake de tapte, men velfungerende ting.

Ragnhild V. Myrholt

Svar

Jeg har nå lest gjennom et tyvetalls kommentarer, og det virker som de aller fleste støtter nivådelt skole. Dersom denne holdningen er representativ for norske lærere, skulle det vel ikke være noen grunn til IKKE å ha nivådelt skole?

Det burde være rimelig innlysende at det er lettere å tilegne seg kunnskap når undervisningen skjer på ditt eget nivå. Dette gir også eleven en god følelse av utfordring og mestring. Med dagens egalitære system blir det gjerne slik at om du ligger etter (og mange henger flere ÅR etter!), er det svært vanskelig å hente seg inn. I den andre enden av skalaen har vi de sterke elevene som nå må sitte og kjede seg halvt i hjel, eller enda verre - være gratis ekstrahjelp idet de fungerer som hjelpelærere for resten av klassen.

Videre vil homogene grupper gjøre undervisningen betraktelig mer effektiv. Dersom man kan legge undervisningen på et nivå der alle i gruppa i det minste har _muligheten_ til å forså det som blir sagt, virker det opplagt at det vil gi mer uttelling enn dagens opplegg.

Sindre Hellan

Svar

Læring skjer best i en trygg setting! Mange voksne har fra til annen opplevd situasjoner der en føler at egen kompetanse er dårligere enn de andres. Mange forholder seg til denne situasjonen ved å holde seg i bakgrunnen, ikke ta initiativ og stort sett holde munnen lukket. Da unngår en å vise sin tilkortkommenhet, og mister ikke ansikt. Mon tro om ikke mange barn og unge har samme reaksjonsmønster?

Hilde B. Johnsen

Svar

"Opplæringen må bli mer relevant og engasjerende"?? Er det virkelig her problemet ligger? Norske skoler har de siste ti årene gjort mye for å gjøre matematikkfaget mer praksisrelatert og "relevant", men hva har resultatet vært? Etter min erfaring; flere og flere elever som drastisk har senket sin matematikkforståelse av den enkle grunn at den "praktiske" matematikkundervisningen ikke er mulig å samsvare med matematikkundervisningen på

videregående. Å få nivådeling inn på skolen er et stort skritt i riktig retning for målet om tilpasset undervisning, istedenfor prate løst om "relevant og engasjerende matematikkundervisning"!

Lars Furuheim

Svar

Jeg har undervist i matematikk i snart 35 år, og jeg er enige med alle dere som ønsker at det blir lagt til rette for undervisning i mer homogene grupper.

Nivået i matematikk i mine nåværende 7.klasser spriker fra 2.klasse-nivå til 10.klasse-nivå.

Min erfaring er at elevene trives med å få undervisning på "sitt nivå", dette gjelder både de svake og ikke minst de sterke elevene.

Når vi lager grupper på tvers av klassene, blir gruppene "klasser" og ikke støttegrupper. Elevene tør å svare og delta i matematiske diskusjoner, og de får jobbe mot realistiske mål. De kan til og med hjelpe andre elever i "klassen", dette er ofte en ny opplevelse for de svakeste.

Jeg må også si meg enig med dere som etterlyser dyktige og engasjerte mattlærere. Det er altfor mange nyutdannede lærere som sier de har et dårlig forhold til faget.

Dette er et dårlig utgangspunkt for god undervisning....

Jeg håper noen med innflytelse leser innleggene våre og tør å gå nye veier....

Grete Eskildsen

Nivådeling

Jeg synes det er greit med nivådeling i skolen. Det blir for kjedelig og ingenting å strekke seg etter for de som er faglig gode. De som ikke er så gode faglig vil vel kanskje da få mere hjelp ikke føle at "alle " andre er så mye bedre enn de, hjelper på selvfølelsen også.

Alt skal liksom være sååå likt i dagens skole vi må vel bare innse at alle er forskjellig i praksis også med forskjellige interesser og faglig ståsted.

Gi de skoleflinke flere utfordringer mener jeg.

Irene G Narvesen

Svar

Nivådel underviningen i faget matematikk. Min erfaring har vært å slå sammen parallellagte klasser for å dele elevene inn i tilpassede grupper. Dette grepet økte motivasjonen og resultatene i en ikke ubetydelig grad for mange elever. Ett tips: Legg bort kalkulatoren i grunnskolen tom. 8.trinn. Dette verktøyet ødelegger alt for mange elevers grunnleggende tallforståelse.

Ole H. Johansen

Svar

Eg har arbeidd mange år i små skular med blanda alderstrinn. Her er det vanleg å jobbe i ulike grupper, ikkje nødvendigvis trinn regulert. Alle arbeider på sitt nivå og får utfordringar deretter.

Det handlar mykje om å gje elevane ansvar for læring og arbeid òg på det tidspunktet dei ikkje får 'undervisning.' Det siste året har eg arbeidd på montessori skule; der har det vore praktisert i alle år å presentere barn for fag på det nivået dei befinner seg.

Læraren registrerer progresjonen og veit dermed kva behov barnet har vidare. Einig med Trygve Wasa.

Ank de Jong

Matte

Å nivådele fag i skolen burde være et aspekt ved kunnskapsformidling som ikke provoserer eller skaper uenighet. Å være kunnskapssøkende og befinne seg i en setting hvor man ikke er på nivå med formidlingen eller på de øvrige deltakernes kunnskapsnivå er ikke til gagn for den som skal utvikle egne evner innenfor et fagområde. Dette er elementært og sant. Å sette en politisk målsetting som mal for hvordan man agerer innen en profesjon er trist og meningsløs i og med at vi i Norge innehar den kompetansen vi har i vår skole.

Finn Nilsen

Vi er jo pålagt tilpassa undervisning, og sjølv ser eg det då som ein naturleg konsekvens å nivådele læringsmål, arbeidsoppgåver og prøvar. Mange lærebøker legg jo òg opp til dette, sjølv om det ikkje er avgjerande for min del.

Det kontroversielle er derimot (tydelegvis) når elevane blir sortert fysisk, dvs når dei sit i kvar sine rom med kvar sin lærar. Dette er sjølv sagt eit grep som gjer tilpassinga langt meir gjennomførbar og effektiv for både lærar og elevar, slik mange her skriv.

Eg meiner òg dette må kunne akseptast i 1 (eller 2-3) fag utan å rase den sosiale dimensjonen ved skulen. Det er sjølv sagt eit vilkår at elevane i samråd med lærar/føresette kan bytta gruppe/nivå nær sagt når som helst. Slik var det vel ikkje under kursplanregimet?

Tore Bergum

Skuffende lesning!

Det var skuffende å lese alle disse synspunktene som hovedsakelig sier ja til nivådeling. Det betyr jo at svært mange lærere i lang, lang tid ikke har klart å gjøre en god jobb overfor sine elever i dagens situasjon. Jeg håper ikke disse kommentarene er representative for den norske lærerstanden!

Det er også skuffende at så mange tror at det hjelper å sortere ut de flinke i et bestemt fag. Hva med de andre fagene? Jeg ser på alle skrivefeilene at det er mange som skriver fortere enn de klarer å tenke! Skulle vi ha nivådelt norskfaget også?

Jan Nordstrøm

PS Synes alle burde stå frem med fullt navn

Det er en sterk norsk politikertradisjon å ikke lytte til ekspertene ,lærerne som jobber i skolen. Er de ideologiske brillene sterke nok, vil det være nok til å overse alle ekspertråd om at nivådeling er effektivt. SVs skolepolitikernes motstand mot nivådeling handler ikke om fagkunnskaper, men mere om religion.

De ønsker seg finske tilstander i skolen , men forkaster metodene. Forstå det den som kan. De første ungdomsskolekullene var nivådelte , men den ble vurdert som for dyr av sosialdemokratiske skolepolitikere. De solgte forkastningen av nivådelingen med at den var så udemokratisk. Når undervisningen nesten bryter sammen , får vi lov å dele inn i grupper for å drive med det vi vet fungerer: Nivådeling.

Men mot "Skru-klokka-tilbake-prester" snakker selv skoleeksperter forgjeves.

Berit Kobro

Foreldre og nivådeling

Hva blir så konsekvensene av nivådelt matematikkundervisning?

Sist Norge hadde nivådelte, fant man et interessant fenomen. Foreldrene dine var i mange tilfeller avgjørende for hvilket nivå du valgte. Da forsterkes elevers sosiale forskjeller på grunn av måten skolen organiseres på, og det vil spre seg videre til hvilke yrker elever kan få i et framtidig arbeidsliv. Ergo er det ikke alltid at det er elevens talent for matematikk som er avgjørende for hvilket nivå elever tar hvis de får velge, men deres foreldres utdanningsnivå og ambisjoner for sine barn.

Hvis læreren er involvert i nivådelingen, kan det selvfølgelig føre til noe fleksibilitet, men jeg antar at foreldre vil reagere hvis barnet deres flyttes ned og noen foreldre vil ikke akseptere det. Barn av alle som enten har foreldre med høyere utdanning eller foreldre som tjener bra, vil med andre ord bli overrepresentert på det høyeste nivået.

Ellers er det som flere har kommentert, interessant at vi alltid kopierer Sverige sin praksis og tenker lite selv. Hva er egentlig deres erfaringer? Resultater er ikke utelukkende positivt i følge tidligere innlegg. Det ser ikke ut til at snittet akkurat har blitt bedre hvis det er målet med matteundervisningen.

Ifølge OECD er noe av det mest positive med norsk skole nettopp at vi har sammenholdte klasser så lenge som vi har og ikke lukker folks mulige valg før de blir 15 - 16 år.

Et annet moment er at selv i såkalte homogene grupper, så må undervisningen tilpasses. Hvor mange grupper klarer man egentlig å få til på en skole? Tre eller fire? Utfordringen med tilpasset opplæring vil jo ikke forsvinne. Selv om jeg i mange tilfeller deler jeg oppfatningene

til de som finner ideen om TPO krevende å gjennomføre i praksis. Jeg antar at spredningen blant elever på nesten alle landets skoler er større enn tre grupper per skole. Så vidt jeg har forstått, er det også i matematikken ulike ferdighetsområder på høyt nivå, og matematikere er ikke gode på de samme områdene. Av egen erfaring kan jeg si at noen områder var mer interessante og mer spennende enn andre. Og hva vil nivåbasert opplæring føre til i mindre kommuner eller små skoler?

Hva med mer fleksible løsninger hvor noen elever enten de har talent for matte eller ikke, tas ut i grupper for en periode og så kommer tilbake til klassen igjen? Det kan kombinere praktiske erfaringer fra begge systemer og koblinger oppover til videregående.

Kjersti Tommelstad

Mestring og motivasjon for alle – også i matematikk

Vårt mål er at alle elever i Norge skal oppleve mestring og motivasjon på skolen. De skal oppleve at noen har tro på dem, og at noen stiller krav til dem.

Dette er en stor oppgave for skolen. Derfor trenger vi gode lærere som får faglig påfyll og som har støtte i en god skoleleder.

Vi kan være enige om at norske elevers resultater i matematikk ikke er gode nok. Dette var noe av grunnen til at vi ba en gruppe se på hvordan framtidens matematikkfag bør være. Men løsningen er ikke å dele elevene inn i grupper etter ferdigheter.

Ett av forslagene fra gruppen var å dele matematikkfaget i grunnskolen i to deler. Den ene ville kvalifisere for opptak til praktisk matematikk i videregående opplæring, mens den andre ville kvalifisere for opptak til teoretisk matematikk. Dette forslaget har den siste tiden blitt grundig debattert på utdanningsnytt.no.

Det er viktig å ta med i betraktningen at en slik nivådeling vil bety to sett vurderingskriterier, to eksamensformer og to karakterer som stenger for elevenes valgmuligheter i videregående skole. Andre land ser på oss som et godt eksempel fordi vi ikke tvinger elevene til å ta avgjørende valg som lukker dører til videre utdanning for tidlig. La oss ikke endre dette.

All undervisning må tilpasses elevgruppen og den enkelte elev. Noen ganger kan det være et godt pedagogisk grep å dele undervisningen inn i grupper på grunnlag av ferdighetsnivå i en periode, og det er fullt mulig innenfor dagens regelverk.

Internasjonal forskning viser også at det å dele elevene inn i ulike spor ut fra faglig nivå eller interesser har liten positiv effekt for de beste elevene, og negative effekter for de svakeste elevene. Nivådeling bidrar også til å forsterke sosiale ulikheter i utdanningen.

Vi får ikke bedre matematikkferdigheter av å legge bort mulighetene og ambisjonene for halvparten av elevene. Vi må løfte alle.

Lisbet Rugtvedt, statssekretær i Kunnskapsdepartementet (SV)

Kan alle lære alt?

Flere innlegg har kommet inn på spørsmålet om alle kan lære alt. Nei, selvsagt ikke! Uansett hvordan man deler inn elevene, så vil læringsutbyttet bli forskjellig. Jeg liker å tro at jeg er en god lærer, men jeg klarer ikke å lære alle elevene alt. Det klarte jeg ikke da jeg hadde kursplan 1 elever i engelsk for trettifem år siden heller. Jeg klarte heller ikke å få alle kursplan 3 elevene til å beherske alt i matematikk. Selv om vi gir verdens beste undervisning, så er det umulig at alle skal beherske alt, men klassen kan det!

Hvis en av mine elever står fast på et spørsmål, så kobler vi inn klassehjernen. Den kan alt! Den svarer på de fleste utfordringer- og det er det som er så flott, summen av kunnskapene i en klasse er enorm fordi vi har dette mangfoldet! Det er kun to av mine elever som kan hele de fonetiske alfabetet uten å stusse, men klassen kan det på rams:

Det er synd hvis noen tror at bare man deler opp i grupper etter antatt kunnskaps- og ferdighets nivå, så blir det bedre undervisning. Han som er best i gym er ikke best i matematikk, men det at klassen alltid er samlet gjør at de får se hverandres sterke og svake sider. Det er jo slik vi mennesker er skrudd sammen!

Mvh

Jan Nordstrøm

Svar

Greit med nivådeling. Det er vanskelig, for ikke å si umulig, å lære alle alt.

Magne Olsen

Pensjonert lærer har svarene?

Birger Paulsen har hatt flere innlegg der han priser nivådeling. Jeg liker ikke å snakke negativt om folk jeg ikke kjenner, men jeg føler at Paulsen må ha pensjonert seg på den tiden da realskolen ble avviklet. Nå må jeg innrømme at jeg jobber i barneskolen, ikke i ungdomsskolen, men jeg er ganske sikker på at hvis det jobbes godt fra starten av, så forsvinner det antatte behovet for nivådeling av seg selv uten at det betyr at elevene blir like. De blir faktisk ulikere for hver dag som går- og det er greitt så lenge alle føler at de er med.

Alle mine elever har vært forskjellige. Det er sjelden at selv de flinkeste elevene mestrer alle sider ved matematikkfaget like godt, for det er tross alt et mangesidig fag. Men det viser seg at dersom de liker faget, så jobber de med utfordringene - og de får hjelp av både læreren, assistenten og de som behersker temaet best. Jeg spurte nettopp mine elever, sjuende klasse, om de kunne tenke seg nivådeling når de til neste år begynner i u-skolen. Svaret var unisont nei - og jeg har ikke påvirket dem!

Jeg synes at norsk skole fortsatt skal holde på sammenholdte klasser opp til videregående nivå.

Dette er norsk skoles største pre!

Jeg er skremt over alle de lærerne, både pensjonert og aktive, som tydeligvis ikke har fått sin undervisning til å fungere i et fag der det er enkelt å motivere elevene.

I stedet for å sjikanere Lisbeth Rugtvedt, SV og AP, så burde de heller ha studert tekster fra Lamis, særlig vil jeg anbefale artikler av Mona Røsseland og Bjørnar Alseth (forfatterne av Multi).

<http://www.fiboline.no/>

Nivådifferensiering og individualisering av undervisningen

Bare så det er sagt: Jeg ønsker at skolen skal utvikle både matematikk- og realfagstalenter, men nivådeling av fullstendig feil vei å gå! I stedet for å løfte i flokk, så splitter man flokken. Det blir ikke noe godt læringsmiljø av slikt!

Jan Nordstrom
Pasjonert lærer

Svar

Rolf Kr. Solvoll refererer til svenske undersøkelser ang. nivådeling. Der skal nivået ha sunket etter at man begynte med nivådeling.

Men dette må ubetinget bero på at nivådelingen må ha foregått på feil måte.

Om man praktiserer nivådeling med mange nivågrupper INNEN KLASSENS RAMME, vil det uten videre være dømt til å mislykkes. Det vil til en viss grad bli å sammenligne med lærerens korte besøk hos enkeltelev. Gruppene må dele på lærerens tilmålte tid i klasserommet som i et individualisert opplegg, og man er like langt. Med flere grupper får læreren liten tid til hver gruppe.

Det blir en helt annen effekt av nivådeling om gruppene blir fysisk adskilt til hvert sitt rom. Med det får elevene faglig kontakt med læreren HELE TIDEN på SITT nivå! Elevene får opplæring der de ER.

Det virker som Solvoll her har motbevist tyngdekraftens eksistens.

Enhver logikk og erfaring tilsier at i en gruppe med like elever er det lettere å treffe ALLE med kateterundervisning i en NIVÅDELT KLASSE/GRUPPE.

Det blir en helt annen verden enn når det befinner seg både genier og sinker i samme rom. De bare forstyrrer hverandres utvikling.

Vi vet at det både i Norge og Sverige har vært praktisert "nivådeling" uten at nivågruppene har kunnet arbeide uforstyrret hver for seg, slik også Trygve Wasa helt riktig beskriver i sitt innlegg når det gjelder norske forhold..

Vi vet hvordan det gikk - i begge land. Nivået sank som en stein.

Flere nivågrupper innen samme klasserom, og nivågrupper fysisk adskilt er to ulike verdener.

Mange faktorer må ligge til grunn for de svenske resultatene:

- Som mye støy som må oppstå med grupper som samarbeider når læreren går til en annen gruppe i klasserommet.
- Som endret lærerkompetanse, slik det i hvert fall i Norge har endret seg til det nærmest katastrofale.
- Som det at læreren ikke kan vie seg til ett nivå hele timen.
- Som forhold rundt innhold og progresjon som vi vet lite om.

Solvoll unngår behendig å ta med momenter i de svenske undersøkelsene - som vi ikke kjenner til - som uunngåelig må ha bidratt til å forringe læringseffekten av en presumptivt suveren organiseringsform.

Det hjelper lite å ha tilgang til både Mercedes og BMW når føreren ikke kan kjøre bil og veien er en steinete kjerrevei.

Birger Paulsen, pensjonert lærer i realfag.

Svar

Jeg mener vi må bestemme oss enten for å gi tilpasset opplæring eller ikke. Det oppleves urealistisk å gi elever på vidt forskjellige nivå god tilpasset opplæring dersom alle skal være på samme gruppe. Vi har i år latt elevene på 10.trinn selv få velge grupper utfra mengdeplanen de har valgt å jobbe etter. Vi tvinger ingen til å være på en bestemt gruppe, men vi anbefaler hvilken gruppe de bør være på.

Det er avgjort lettere å gi tilpasset opplæring til alle grupper når nivået ikke spriker for mye.

Sveinung Bøe

JA JA JA til nivådeling

Jeg er veldig for at det skal være nivådeling i matte og egentlig flere fag. Dette mener jeg fordi jeg synes alle elever skal få muligheten til å få hjelp til det nivået de er i.

Skolen i dag fokusere for mye på de som er "svake" eller mindre gode i faget matte og andre fag, de elevene som er flinke og har muligheten til å bli veldig flinke blir ikke utfordret nok, de blir rett og slett holdt tilbake av andre elever.

Dette er veldig synd, og jeg mener at nivådeling burde være innført for lenge siden, ingen er like gode i alt å det burde vert respektert og forstått. Det at det er individuell opplæring i klassene er bra, men ikke nokk, kommer elever i klasse med andre på likt nivå kan det skape konkurranse og villighet til å jobbe mer. Dette mener jeg Norge har noe å lære fra andre land som f.eks Singapore.

Christine Beite

Blottet for innsikt?

Er Lisbet Rugtvedt og SV virkelig så blottet for innsikt i dette viktige faget at de klarer å snu alt på hodet når hun antyder at ALLE elever har nytte av en babels forvirring med flinke og svake elever sauset sammen i samme klasserom. Hun sier nemlig "vi skal ha store ambisjoner på vegne av ALLE elever". Hvordan i all verden er det mulig å snakke om "ambisjoner" for NOEN i det hele tatt med organiseringsmåter og metodikk som snart alle andre enn SV har fortsatt fører til faglig kollaps. Kunnskapsnivået både på fag og metodikk må da være hinsides i SV når skolefolk i partiet ennå ikke forstår at de regelrett går for å ødelegge matematikkfaget enda mer. Elevene går jo bare i veien for hverandre etter hennes "sytem".

INGEN elever, eller bare et lite fåtall oppnår faglig gevinst slik enhetsskolen driver i dag. Det er med nivådeling kombinert med klasseromsundervisning at ALLE elevene kan oppleve

fremgang, ganske enkelt ved at ALLE elevene i gruppen er på samme nivå - og læreren kan snakke til gruppen som om det var til EN elev, fordi alle forstår læreren på DET nivået. Læreren behøver ikke ta hensyn til elever på andre nivåer - de er jo ikke der. Dermed får læreren FAGLIG kontakt med ALLE elevene HELE TIDEN.

ALLE elevene har sjansen til å lære noe med nivådeling, Rugtvedt. INGEN får lært nok i forhold til evner og anlegg med ditt system i sammenholdte klasser.

En innsender som tror nivådeling kan gjennomføres innen klassen, mener til og med at grupper med ulik nivå kan "jobbe" i samme klasserom. Men det er jo den "metoden" man har brukt i hvert fall de siste 20 årene - og nivået i matematikk har sunket som en stein. Gå inn på metamtikkrådets nettsider og se. Slik denne innsenderen mener, kan man gjerne gjøre når nivået er gjennomgående lavt på alle "nivågruppene". I et slikt system FÅR nemlig ikke de flinke utviklet seg i faget slik de kan gjøre det når gruppene er fysisk adskilt. Innsikt i matematikk bygger man nemlig opp over tid, uker, måneder, systematisk, uten å måtte dele læreren med andre nivåer.

Det gjør man ikke med andre skvaldrende rundt om i klasserommet.

Det eneste SV har i hodet er redselen for å stigmatisere noen om de blir "plassert" på en svakere gruppe. Men er ikke SV klar over at elever like ofte kommer og ber om å få gå over i svakere gruppe - fordi de hører deres likesinnede lærer mer der, ofte med den samme læreren fordi nivådelingen går mot et annet fag, som altså også nivådeles.

På sikt kan de bli så gode at de kan vende tilbake til en gruppe på høyere nivå.

Snu klokka tilbake? Ja, se til å få gjort det fortest mulig, det var da man lærte noe, Rugtvedt!

Birger Paulsen, pensjonert lærer i realfag.

Skru tiden tilbake?

Jeg mener jo ikke at alt som ble gjort før var dårligere enn det som blir gjort i dag. Tror at alle elevene i dag ville nydt godt av en nivådeling i skolen, og da spesielt i matematikk. Jeg kunne nevnt mange ting her som har blitt mye dårligere i den norske skolen med årene. Vi kan ta høflighet, respekt og disiplin. Dette er faktisk en mankovare i norsk skole i dag. Nå må ikke dere se dere blindt på at alle skal ha den samme undervisningen i skolen, det kan hende at enkelte elever trenger noe mer, og andre noe mindre.

Dette betyr ikke at elever som har en lettere matematikk er annenrangs elever. Saken er den at de kanskje har mye mer igjen for det, og at skolen ikke blir et ork for de. På samme tid får de som er flinke i matematikk en mye større utfordring, og kan nå langt på sitt felt. Norge mangler realfagsfolk, og hvorfor gjør de det? Kan det ha noen sammenheng at de aldri har fått de utfordringene som skal til. La fornuften seire ikke at alle skal være A4 og prikk lik en annen.

Tor Landsem

Svar

Departementet prøver seg med et "- skru klokken tilbake", men som alltid viser de sin manglende bakkekontakt. Denne gangen handler det ikke om kursplaner, slik departementets

forrige mislykkete forsøk på tilpasset undervisning var. Slik jeg kan tenke meg dette i dag er; - at også de modne og intereserte elevene skal kunne få et utfordrende og tilrettelagt tilbud. I ungdomsskolen, men også på mellomtrinnet, blir disse elevene oversett og må stort sett gå på tomgang mens de svake får all verdens ressurser til å fullføre. Det siste er greit nok, men det må også settes inn et bedre opplegg for de som ønsker det.

Sverre Thorbjørnsen

Svar

I dobbelttimer i matematikk i den kursplandelte ungdomsskolen opplevde jeg at elever på lavere kursplan (plan 1) ba om å få være inne og regne i friminuttet - fordi det var så moro!

Vi må ha mistet noe vesentlig siden da.

Ove J Horrigmo

Humor - og et positivt elevsyn er bra!

Forutsetningen for å kunne gjøre en god lærerjobb er at man har et positivt elevsyn, at man har tro på elevenes evner og et ønske om at de skal lykkes! Det er også en stor fordel om man besitter en liten porsjon humor! Jeg ser at Birger Paulsen har lest mine innlegg nøye og slik som fanden leser bibelen. Da er det hensiktsløs med dialog - og boken til Paulsen kommer jeg ikke til å lese. Jeg har fått nok smakebiter allerede.

Mvh

Jan Nordstrøm

Svar

Endelig et tilsvaer, og takk for det, Nordstrøm.

Jan Nordstrøm legger flåsete an tonen med å anta at jeg pensjonerte meg da realskolen ble avvirket. Allerede her får vi en viss føling med nivået både på det ene og det andre. Jeg pensjonerte meg så sent som i 2004 som 67-åring - mens realskolen ble avvirket på 60-tallet, noe Nordstrøm som "pasjonert?" lærer sikkert er på det rene med. Med rimelige tallforhold i dette bildet i 2010, burde jeg i følge Nordstrøms 7. klassematematikk I DAG enten vært "avliden" for lengst, eller i hvert fall nærmet meg en alder av 115 år. I begge tilfellene ville det kanskje by på litt problem å delta i denne debatt..

Nordstrøms tilsvaer illustrerer med god margin hele situasjonen i norsk skole i dag. Omtrentligheter som "..ganske sikker på at hvis..", ".det er greit så lenge alle FØLER at de er med..", ".dersom de liker faget, så JOBBER de." , ".får hjelp av både assistent og de som behersker temaet best." har florert i den norske skolen de siste 30 årene. Intet av dette er forenlig med nivådeling. Og nivået har sunket som en stein.

Nettopp hjelp av ASSISTENT og DE SOM KAN LITT, viser det reelle faglige nivået i dag, og gjør egentlig nivådeling i Norge nokså umulig, også når vi heller ikke lenger har lærere til å undervise de flinkeste. Ved slik sett å ha tilhold på en helt annen klode enn der nivådeling

gjør susen, lever Nordstrøm og hans 7.klassinger i sin egen lille verden. Uten at noen, heller ikke Nordstrøm selv, synes å oppdage at det overhode fins problemer noe sted i skolen.

Nettopp ordet "jobbing" har vært et stort mantra i miljøer der fag ikke betyr all verdens - slik tilfellet har vært i enhetsskolen de siste 30 år. Ja, elevene "jobber", men lærer de noe? At "jobbing" her i praksis er synonymt med å overlate elevene til seg selv, beskrives inngående i min bok "Keiserens loslitte klær" som kommer ut i disse dager på Kolofon forlag. For å få et bedre innblikk i alle fordelene med nivådeling og hva såkalt "jobbing" innebærer, burde Nordstrøm lese boken.

".skremt over lærere (.) som tydeligvis ikke har fått sin undervisning til å fungere i et fag der det er enkelt å motivere elevene", skriver Nordstrøm. Det er utsagn som dette som virkelig skremmer. Det eneste stedet der det er lett å motivere ALLE typer elever på kort sikt, er der faglig standard befinner seg på et desidert lavnivå - for ALLE elevene, Nordstrøm. Unnskyld at jeg må si det, men du har virkelig ikke peiling på det du uttaler deg om, spesielt når du selv sier at du ikke underviser på ungdomstrinnet - og det er der nivådeling ville kommet til sin rett. Når i skolehistorien ble det "lett" å motivere genier og sinker SAMTIDIG i samme klasserom? Å kunne motivere noen på ens egent nivå hele tiden forutsetter at man samtidig slipper å forholde seg til (bli forstyrret av) ANDRE miljøer og nivåer.

Å vise til uerfarne tenåringers syn på noe så komplisert som nivådeling, gjør bare troverdigheten enda mindre enn den er fra før. Elevene er til og med "unison" mot nivådeling. Og uten påvirkning fra lærer. Hvor har de det fra? Vel, nivådeling har de sikkert greie på - spesielt når de ikke er blitt konfrontert med hva det egentlig er for noe. Typisk eksempel på enhetsskolens mange omtrentligheter.

Jeg sjikanerer ingen, bare kommer med fakta. Det nevnte nettstedet nådde jeg dessverre ikke frem til.

Birger Paulsen, pensjonert lærer i realfag.

Mestring og motivasjon for alle – også i matematikk

Vårt mål er at alle elever i Norge skal oppleve mestring og motivasjon på skolen. De skal oppleve at noen har tro på dem, og at noen stiller krav til dem.

Dette er en stor oppgave for skolen. Derfor trenger vi gode lærere som får faglig påfyll og som har støtte i en god skoleleder.

Vi kan være enige om at norske elevers resultater i matematikk ikke er gode nok. Dette var noe av grunnen til at vi ba en gruppe se på hvordan framtidens matematikkfag bør være. Men løsningen er ikke å dele elevene inn i grupper etter ferdigheter.

Ett av forslagene fra gruppen var å dele matematikkfaget i grunnskolen i to deler. Den ene ville kvalifisere for opptak til praktisk matematikk i videregående opplæring, mens den andre ville kvalifisere for opptak til teoretisk matematikk. Dette forslaget har den siste tiden blitt grundig debattert på utdanningsnytt.no.

Det er viktig å ta med i betraktningen at en slik nivådeling vil bety to sett vurderingskriterier, to eksamensformer og to karakterer som stenger for elevenes valgmuligheter i videregående

skole. Andre land ser på oss som et godt eksempel fordi vi ikke tvinger elevene til å ta avgjørende valg som lukker dører til videre utdanning for tidlig. La oss ikke endre dette.

All undervisning må tilpasses elevgruppen og den enkelte elev. Noen ganger kan det være et godt pedagogisk grep å dele undervisningen inn i grupper på grunnlag av ferdighetsnivå i en periode, og det er fullt mulig innenfor dagens regelverk.

Internasjonal forskning viser også at det å dele elevene inn i ulike spor ut fra faglig nivå eller interesser har liten positiv effekt for de beste elevene, og negative effekter for de svakeste elevene. Nivådeling bidrar også til å forsterke sosiale ulikheter i utdanningen.

Vi får ikke bedre matematikkferdigheter av å legge bort mulighetene og ambisjonene for halvparten av elevene. Vi må løfte alle.

Lisbet Rugtvedt, statssekretær i Kunnskapsdepartementet (SV)

Kan alle lære alt?

Flere innlegg har kommet inn på spørsmålet om alle kan lære alt. Nei, selvsagt ikke! Uansett hvordan man deler inn elevene, så vil læringsutbyttet bli forskjellig. Jeg liker å tro at jeg er en god lærer, men jeg klarer ikke å lære alle elevene alt. Det klarte jeg ikke da jeg hadde kursplan 1 elever i engelsk for trettifem år siden heller. Jeg klarte heller ikke å få alle kursplan 3 elevene til å beherske alt i matematikk. Selv om vi gir verdens beste undervisning, så er det umulig at alle skal beherske alt, men klassen kan det!

Hvis en av mine elever står fast på et spørsmål, så kobler vi inn klassehjernen. Den kan alt! Den svarer på de fleste utfordringer- og det er det som er så flott, summen av kunnskapene i en klasse er enorm fordi vi har dette mangfoldet! Det er kun to av mine elever som kan hele de fonetiske alfabetet uten å stusse, men klassen kan det på rams:

Det er synd hvis noen tror at bare man deler opp i grupper etter antatt kunnskaps- og ferdighets nivå, så blir det bedre undervisning. Han som er best i gym er ikke best i matematikk, men det at klassen alltid er samlet gjør at de får se hverandres sterke og svake sider. Det er jo slik vi mennesker er skrudd sammen!

Mvh

Jan Nordstrøm

Svar

Greit med nivådeling. Det er vanskelig, for ikke å si umulig, å lære alle alt.

Magne Olsen

Pensjonert lærer har svarene?

Birger Paulsen har hatt flere innlegg der han priser nivådeling. Jeg liker ikke å snakke negativt om folk jeg ikke kjenner, men jeg føler at Paulsen må ha pensjonert seg på den tiden da realskolen ble avviklet. Nå må jeg innrømme at jeg jobber i barneskolen, ikke i ungdomsskolen, men jeg er ganske sikker på at hvis det jobbes godt fra starten av, så

forsvinner det antatte behovet for nivådeling av seg selv uten at det betyr at elevene blir like. De blir faktisk ulikere for hver dag som går- og det er greitt så lenge alle føler at de er med.

Alle mine elever har vært forskjellige. Det er sjelden at selv de flinkeste elevene mestrer alle sider ved matematikkfaget like godt, for det er tross alt et mangesidig fag. Men det viser seg at dersom de liker faget, så jobber de med utfordringene - og de får hjelp av både læreren, assistenten og de som behersker temaet best. Jeg spurte nettopp mine elever, sjuende klasse, om de kunne tenke seg nivådeling når de til neste år begynner i u-skolen. Svaret var unisont nei - og jeg har ikke påvirket dem!

Jeg synes at norsk skole fortsatt skal holde på sammenholdte klasser opp til videregående nivå.

Dette er norsk skoles største pre!

Jeg er skremt over alle de lærerne, både pensjonert og aktive, som tydeligvis ikke har fått sin undervisning til å fungere i et fag der det er enkelt å motivere elevene.

I stedet for å sjikanere Lisbeth Rugtvedt, SV og AP, så burde de heller ha studert tekster fra Lamis, særlig vil jeg anbefale artikler av Mona Røsseland og Bjørnar Alseth (forfatterne av Multi).

Link: http://www.fiboline.no/presentasjoner/20100501_nivaadifferentiering.pdf

Bare så det er sagt: Jeg ønsker at skolen skal utvikle både matematikk- og realfagstalenter, men nivådeling av fullstendig feil vei å gå! I stedet for å løfte i flokk, så splitter man flokken. Det blir ikke noe godt læringsmiljø av slikt!

Jan Nordstrom
Pasjonert lærer

Svar

Rolf Kr. Solvoll refererer til svenske undersøkelser ang. nivådeling. Der skal nivået ha sunket etter at man begynte med nivådeling.

Men dette må ubetinget bero på at nivådelingen må ha foregått på feil måte.

Om man praktiserer nivådeling med mange nivågrupper INNEN KLASSENS RAMME, vil det uten videre være dømt til å mislykkes. Det vil til en viss grad bli å sammenligne med lærerens korte besøk hos enkeltelev. Gruppene må dele på lærerens tilmålte tid i klasserommet som i et individualisert opplegg, og man er like langt. Med flere grupper får læreren liten tid til hver gruppe.

Det blir en helt annen effekt av nivådeling om gruppene blir fysisk adskilt til hvert sitt rom. Med det får elevene faglig kontakt med læreren HELE TIDEN på SITT nivå! Elevene får opplæring der de ER.

Det virker som Solvoll her har motbevist tyngdekraftens eksistens.

Enhver logikk og erfaring tilsier at i en gruppe med like elever er det lettere å treffe ALLE med kateterundervisning i en NIVÅDELT KLASSE/GRUPPE.

Det blir en helt annen verden enn når det befinner seg både genier og sinker i samme rom. De bare forstyrrer hverandres utvikling.

Vi vet at det både i Norge og Sverige har vært praktisert "nivådeling" uten at nivågruppene har kunnet arbeide uforstyrret hver for seg, slik også Trygve Wasa helt riktig beskriver i sitt innlegg når det gjelder norske forhold..

Vi vet hvordan det gikk - i begge land. Nivået sank som en stein.

Flere nivågrupper innen samme klasserom, og nivågrupper fysisk adskilt er to ulike verdener.

Mange faktorer må ligge til grunn for de svenske resultatene:

- Som mye støy som må oppstå med grupper som samarbeider når læreren går til en annen gruppe i klasserommet.
- Som endret lærerkompetanse, slik det i hvert fall i Norge har endret seg til det nærmest katastrofale.
- Som det at læreren ikke kan vie seg til ett nivå hele timen.
- Som forhold rundt innhold og progresjon som vi vet lite om.

Solvoll unngår behendig å ta med momenter i de svenske undersøkelsene - som vi ikke kjenner til - som uunngåelig må ha bidratt til å forringe læringseffekten av en presumptivt suveren organiseringsform.

Det hjelper lite å ha tilgang til både Mercedes og BMW når føreren ikke kan kjøre bil og veien er en steinete kjerrevei.

Birger Paulsen, pensjonert lærer i realfag.

Og her avslutter jeg klippene fra denne debatten – og krysser fingrene for at nivådifferensiering aldri blir gjeninnført i den norske grunnskolen! Det finnes bedre måter å øke kvaliteten i skolen på – man kan begynne å studere samfunnet utenfor!

Jan Nordstrøm, deltaker og klipper